

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ
Teollisuusneuvos Mikko Huuskonen

MUISTIO
5.8.2025

LIITE 1

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI SUOMEN TEOLLISUUSSIJOITUS OY -NIMISESTÄ VALTION KOKONAAN OMISTAMASTA YHTIÖSTÄ

1. Ehdotetun asetuksen tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan valtion pääomasijoitustoimintaa tehostetaan ja keskitetään Suomen Teollisuussijoitus Oy:n (Tesi, yhtiö) yhteyteen. Asiaa koskevat lait on vahvistettu 17.1.2025 ja ne on saatettu voimaan valtioneuvoston asetuksella 30.5.2025.

Jatkossa valtion pääomasijoitustoimintaa toimeenpanee Suomen Teollisuussijoitus -konserni. Emoyhtiö Suomen Teollisuussijoitus Oy jatkaa toimintaansa markkinaehtoisesti. Tytäryhtiö Teollisuustuki Oy puolestaan keskittyy valtioneuvoston sisällyttämien rahoituksen nykyisen salkun hoitamiseen sekä mahdollisesti uuden valtioneuvoston sisällyttämien rahoituksen myöntämiseen. Teollisuustuki Oy muodostetaan Business Finland Venture Capital Oy:n (BFVC) pohjalta kuitenkin siirtäen BFVC:n markkinaehtoisesta rahoituksesta emoyhtiö Tesin puolelle. Osana toiminnan tehostamista Ilmastorahasto Oy:n (IR) ja Oppiva Invest Oy:n (OI) toiminnot alasajettiin ja yhtiöiden varat ja sitoumukset siirrettiin Tesiin 31.5.2025.

Hallituksen kevään 2024 kehysriihessä päätettiin uudesta yhteensä 300 miljoonan euron suorasijoitusohjelmasta vuosille 2025–2027, jolla edistetään yhtiöistä teknologiayritysten skaalausvaihetta ja toisaalta teollisen mittakaavan investointien rahoitusta.

Osana valtion pääomasijoitustoimintojen keskittämistä Tesi-konserniin, työ- ja elinkeinoministeriö on notifioinut järjestelyn (ml. siirtyvät varat ja sitoumukset), valtion lisäpääomituksen ja toiminnan Euroopan komissiolle siten, että emoyhtiö Tesi jatkaa markkinaehtoisena toimijana ja Teollisuustuki jatkaa valtioneuvoston sisällyttämien rahoituksen hallinnoijana ja myöntäjänä. EU:n valtioneuvoston päätöksessään SA.113383/19.5.2025 asettanut tiettyjä toiminnan reunapuitteita ja ehtoja Tesille ja Teollisuustuki Oy:lle. Näin varmistetaan, että yhtiöiden toiminta on valtioneuvoston päätöksensä mukaisesti siten, että markkinaehtoisesti toimiva yhtiö (Tesi) ja valtioneuvoston sisällyttämien rahoitusta myöntävä rahoituksen yhtiö (Teollisuustuki Oy) ovat erillisiä, eikä niiden välillä tapahdu ristiinsubventiota. Nämä toiminnan puitteet tulee komission päätöksen mukaan määrätä lain, asetuksen, yhtiöjärjestyksen tai yksityiskohtaisemmin sopimustasolla.

Suomen Teollisuussijoituksesta annetun lain (11/2025) 5 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yhtiön toiminnassa noudatettavista periaatteista, jotka koskevat

- 1) yhtiön sijoitustoiminnan suuntaamista ja tavoitteita sekä sijoitusten hallintaa;
- 2) yhtiön riskienhallintaa, menettelytapoja sekä yhtiön raportointia;
- 3) muita kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja yhtiön toimintaan liittyviä yleisiä suuntaviivoja.

2. Valtioneuvoston asetus Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä

2.1 Ehdotetun asetuksen sisältö

1 §. *Suomen Teollisuussijoitus Oy:n ja Teollisuustuki Oy:n toimintojen eriyttäminen ja ristiinsubventiokiello.* EU:n valtiontukipuitteiden mukaan on tärkeää varmistaa markkinaehtoisien toimijain (Suomen Teollisuussijoitus Oy, jäljempänä yhtiö) ja valtiontukea sisältävää rahoitusta hoitavan Teollisuustuki Oy:n toiminnan erillisyyden ja varmistaa ettei kiellettyä ristiinsubventiota yhtiöiden välillä tapahdu.

Pykälän 1 momentin mukaan yhtiö ei tekisi sijoituksia Teollisuustuki Oy:öön eikä siirtäisi muita vastikkeettomia rahoituseriä Teollisuustuki Oy:lle, joka ei toimi markkinaehtoisesti. Yhtiö ei myöskään antaisi takauksia tai muita vastuusitoumuksia Teollisuustuki Oy:lle. Yhtiö ei vastaanottaisi Teollisuustuki Oy:ltä varoja osinkoina tai muilla varojenjakotavoilla.

Pykälän 2 momentin mukaan yhtiö voisi tuottaa palveluita Teollisuustuki Oy:lle soveltaen markkinahintoja, joista osapuolet sopivat yksityiskohtaisemmin palvelusopimuksessa. Komission notifikaatiopäätöksessä on markkinahinnoitteluun liittyviä ehtoja, jotka otetaan huomioon yhtiöiden välisessä palvelusopimuksessa.

Lisäksi 3 momentissa säädetään, että yhtiö ei osallistuisi Teollisuustuki Oy:n valtiontukea sisältävän rahoituksen päätöksentekoon. Yhtiö ei sijoittaisi samoihin kohteisiin kuin Teollisuustuki Oy, ellei asiasta poikkeuksellisesti toisin päätettäisi ja edellyttäen, että asiaan olisi Euroopan komission etukäteinen hyväksyntä valtiontukisääntelyn näkökulmasta.

2 §. *Suuret sijoituspäätökset.* Esityksen mukaan, jos yhtiö valmistelee yli 30 miljoonan euron yksittäistä suoraa sijoitusta kohdeyhtiöön, työ- ja elinkeinoministeriö vie asian, saatuaan yhtiön hallituksen esityksen, talouspoliittisen ministerivaliokunnan käsittelyyn.

Aikaisemmin vastaava raja on ollut 20 miljoonaa euroa. Yhtiön roolia teollisuuspoliittisena toimijana vahvistettaisiin ja yhtiön olisi mahdollista tehdä aikaisempaa suurempia sijoituksia esim. skaalausvaiheen teknologiayrityksiin tai teollisen mittakaavan investointeihin. Nämä sijoitukset tehtäisiin aina yksityisten sijoittajien kanssa ja yhtiön osuus on lähtökohtaisesti enintään 1/3 sijoituskerroksesta. Siten sijoituksen riski/tuottosuhte tulisi validoitua myös yksityisten sijoittajien puolelta.

Yhtiön uusi sijoitusstrategia on käsitelty ja puollettu talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 25.2.2025, millä asetettiin strategiset puitteet ja tavoitteet yhtiön sijoitustoiminnalle. Siten Tesi harjoittaa sijoitustoimintaa talouspoliittisen ministerivaliokunnan hyväksymän sijoitusstrategian mukaan ja talouspoliittinen ministerivaliokunta saa säännöllisesti 1–2 kertaa vuodessa kirjallisesti tiedoksi yhtiön sijoitusraportoinnin (ml. uusi 300 milj. sijoitusohjelma). Hallitusohjelman mukaan Tesin teollisuuspoliittista roolia ja taloudellisia resursseja vahvistetaan. Yhtiö toimii uuden sijoitusstrategian puitteissa, joka mahdollistaa suorien sijoitusten määrän ja yksittäisten sijoitusten koon kasvun. Siten odotettavissa on käsiteltävien sijoituspäätösten merkittävä määrän nousu. Enemmistönä rahoituskerroksella olevat yksityiset sijoittajat validoivat sijoituskerroksen arvostuksen sekä hyväksyvät myös osaltaan sijoitukseen liittyvän riski/tuottosuhteen. Sijoituspäätösten tekeminen on annettu lain nojalla osakeyhtiömuotoisen erityistehtäväyhtiön tehtäväksi, jolla on vahvaa asiantuntemusta pääomasijoitustoiminnasta. Lisäksi korotusta puoltaisi hallinnollisen työn näkökulma ja se ohjaisi myös talouspoliittisen ministerivaliokunnan toimintaa elinkeinopoliittisesti merkittävämpiin päätöksiin. Mikäli yhtiössä arvioidaan sijoitukseen liittyvä

riski poikkeuksellisen merkittäväksi, myös pienempi sijoitus voidaan saattaa talouspoliittisen ministerivaliokunnan arvioitavaksi.

Pykälän 2 momentin mukaan työ- ja elinkeinoministeriö voisi harkintansa mukaan, yhtiön hallituksen esityksestä tai omasta aloitteestaan, viedä muutakin sijoitusta koskevan asian talouspoliittisen ministerivaliokunnan käsittelyyn. Tämän säädöksen tavoitteena olisi, että esimerkiksi mahdolliset erityistä riskinottoa sisältävät hankkeet voitaisiin viedä talouspoliittisen ministerivaliokunnan käsiteltäväksi.

3 §. Yhtiön riskien seuraaminen. Yhtiön tulisi varmistaa, että työ- ja elinkeinoministeriöllä on mahdollisuus seurata yhtiön sijoituksiin ja varainhallintaan liittyviä riskejä. Asetuksessa säädetään uutena myös yhtiön varainhallintaan liittyvien riskien seurannasta, mikä on myös tärkeä osa seurantaa ottaen huomioon Tesin kasvavat varat ja sitoumukset 31.5.2025 tapahtuneiden yhtiöjärjestelyjen ja tulevien lisäpääomitususten myötä.

2.2 Ehdotuksen vaikutukset

Ehdotuksella selkiytetään markkinaehtoiseen sijoitustoimintaan keskittyvän Suomen Teollisuussijoitus Oy:n ja sen valtiontukiehtoiseen sijoitustoimintaan keskittyvän tytäryhtiö Teollisuustuki Oy:n keskinäisiä vastuita ja työnjakoa. Tämä on tarpeen mm. EU:n valtiontukisääntelyn näkökulmasta.

3 Valmistelu ja lausuntopalautte

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot lausuntopalvelu.fi:ssä ajalla 24.6.-25.7.2025. Lausuntoja saatiin 7 kappaletta. Esitykseen suhtauduttiin pääosin myönteisesti tai ilmoittaen, ettei asiassa ole lausuttavaa. Lausunnoissa esitettiin lähinnä huomioita liittyen Tesin tuleviin tehtäviin ja strategisiin linjauksiin. Nämä huomiot on saatettu tiedoksi Tesin ohjauksesta vastaaville. Valtiontukiehtoista sijoittamista harjoittavan Teollisuustuki Oy:n ja markkinaehtoiseen toimintaan keskittyvän emoyhtiön toivottiin löytävän joustavan ja saumattoman tavan täydentää toistensa toimintaa (EK). Mikro- ja yksinyrittäjät ry oli huolissaan Tesin toiminnan suuntautumisesta entistä suurempaan yrityskokoon ja pienten yritysten tavoittamattomiin, ja ehdottaa omaa instrumenttia pienyrityksille. Sääntelyn selkeys on tärkeää ja ylisääntelyä tulee välttää (Pääomasijoittajat ry).

Ehdotettu asetus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

4 Voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan 1.9.2025.